

DECIZIE

29 mai 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Natalia Cataraga, reprezentată de
avocatul Victor Nastas,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Jumiga
împotriva Nataliei Cataraga privind încasarea sumei pentru îmbunătățirea și
sporirea valorii bunului imobil în urma posesiei de bună credință,

împotriva încheierii din 26 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin
care s-a restituit cererea de apel declarată de Natalia Cataraga,

c o n s t a t ă :

La 10 martie 2016 Lidia Jumiga, reprezentată de avocatul Veronica Șișcanu a
depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva Nataliei
Cataraga privind încasarea sumei pentru lucrările de îmbunătățire și sporire a
valorii bunului imobil în urma posesiei de bună credință în sumă de 98 989,95 de
lei cât și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 8818,52 lei.

Prin hotărârea din 02 iulie 2018 a Judecătoriei Ungheni, s-a admis cererea de
chemare în judecată înaintată de Lidia Jumiga împotriva Nataliei Cataraga privind
încasarea sumei pentru îmbunătățirea și sporirea valorii bunului imobil în urma
posesiei de bună credință.

S-a încasat de la Natalia Cataraga în beneficiul Lidiei Jumiga, compensarea
bănească a cheltuielilor pentru lucrările de îmbunătățire și sporire a valorii casei de
locuit cu nr. cadastral XXX de pe XXX, în mărime de 98 989,95 de lei, cheltuielile
de judecată în mărime de 1000 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime
4518,52 lei, iar în total suma de 104 508,47 lei.

Manifestând dezacord cu hotărârea primei instanțe, la 03 iulie 2018 Natalia
Cataraga, reprezentată de avocatul Victor Nastas a depus cerere prin care a
solicitat eliberarea hotărârii motivate.

La 01 august 2018, Natalia Cataraga, reprezentată de avocatul Victor Nastas
a declarat apel nemotivat, solicitând casarea hotărârii din 02 iulie 2018 a

Judecătoria Ungheni cu adoptarea unei hotărîri noi prin care să fie respinsă integral cererea de chemare în judecată.

Prin încheierea din 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Natalia Cataraga împotriva hotărîrii din 02 iulie 2018 a Judecătoria Ungheni, și s-a acordat apelantei termen de 10 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru depunerea apelului motivat și achitarea taxei de stat în sumă de 2227,27 de lei.

S-a adus la cunoștință apelantului că poate lua cunoștință cu hotărîrea primei instanțe pe pagina web a Judecătoria Ungheni or, în Curtea de Apel Chișinău (str. Teilor, 4, bir. 501).

S-a preîntâmpinat apelanta despre restituirea cererii de apel în cazul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel, în condițiile prevăzute de art.369 alin.1¹ Cod de procedură civilă (fără citarea părților). Problema punerii pe rol a cererilor de apel, numirii datei ședinței instanței de apel sau restituirii cererii de apel va fi soluționată imediat după expirarea termenului procesual acordat pentru înlăturarea neajunsurilor indicate.

Prin încheierea din 26 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Natalia Cataraga împotriva hotărîrii din 02 iulie 2018 a Judecătoria Ungheni.

La 22 martie 2019, Natalia Cataraga, reprezentată de avocatul Victor Nastas, a declarat recurs împotriva încheierii din 26 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii recurate.

În susținerea recursului a indicat că încheierea din 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost transmisă de către greșierul judecătorului raportor către cancelaria Curții de Apel Chișinău abia la 05 octombrie 2018, iar cancelaria la rîndul său a expedit această încheiere cu scrisoare cu aviz simplu prin intermediul oficiului poștal la 08 octombrie 2018.

A menționat că scrisoarea a recepționat-o la 22 octombrie 2018, iar la 31 octombrie 2018 a expedit în adresa Curții de Apel Chișinău, apelul motivat cu dovada achitării taxei de stat.

A susținut că despre încheierea din 26 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a aflat la 14 martie 2019 prin intermediul executorului judecătoresc Elena Angheluță, în cadrul procedurii de executare nr.182s-21946/19.

A invocat că încheierea contestată este neîntemeiată și nefondată, deoarece a respectat termenii prescriși, iar întârzierile care au avut loc nu-i pot fi imputate.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 26 octombrie 2018 și expedită în adresa participanților la proces la data de 26 noiembrie 2019 (f.d. 78, vol. II), însă confirmarea recepționării încheierii contestate lipsește.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen la 22 martie 2019.

Potrivit prevederilor art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Natalia Cataraga, reprezentată de avocatul Victor Nastas neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din actele cauzei rezultă că la 01 august 2018, Natalia Cataraga, reprezentată de avocatul Victor Nastas a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 02 iulie 2018 a Judecătoriei Ungheni (f.d. 57, vol. II).

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d), (1¹), (4) Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Natalia Caraga împotriva hotărârii din 02 iulie 2018 a Judecătoriei Ungheni, și s-a acordat apelantei termen de 10 zile din data recepționării încheierii, pentru depunerea apelului motivat și achitarea taxei de stat în sumă de 2227,27 de lei.

S-a adus la cunoștință apelantului că poate lua cunoștință cu hotărârea primei instanțe pe pagina web a Judecătoriei Ungheni or, în Curtea de Apel Chișinău (str. Teilor, 4, bir. 501).

S-a preîntâmpinat apelanta despre restituirea cererii de apel în cazul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel, în condițiile prevăzute de art.369 alin.1¹ Cod de procedură civilă (fără citarea părților). Problema punerii pe rol a cererilor de apel, numirii datei ședinței instanței de apel sau restituirii cererii de apel va fi soluționată imediat după expirarea termenului procesual acordat pentru înlăturarea neajunsurilor indicate (f.d. 66-67, vol. II).

Încheierea instanței de apel din 12 septembrie 2018 prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost expediată în adresa apelantei Natalia Cataraga cu aviz de recepție la 05 octombrie 2018, fiind acordat termen de 10 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru depunerea apelului motivat și achitarea taxei de stat în sumă de 2227,27 de lei (f.d. 68, vol. II).

Prin încheierea din 26 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Natalia Cataraga împotriva hotărârii din 02 iulie 2018 a Judecătoriei Ungheni (f.d. 70-71).

Verificând legalitatea încheierii contestate, în limitele indicate în recurs, prin prisma respectării de către instanța de apel a normelor de drept procedural, Colegiul consideră că, instanța de apel corect a restituit prin încheierea din 26

octombrie 2018 cererea de apel depusă de către Natalia Cataraga or, apelanta nu s-a conformat în termenul stabilit dispozițiilor instanței de apel.

În acest context, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că Natalia Cataraga, cunoscând că a depus încă la 01 august 2018 doar apel nemotivat, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007) de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt ignorat de aceasta.

Colegiul reține că, termenul acordat de instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor, care au servit temei pentru a nu da curs cererii de apel, este unul imperativ or, în conformitate cu art.110 din Cod de procedură civilă, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Conform art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă actele cauzei, încheierea din 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată recurenteii Natalia Cataraga la data de 05 octombrie 2018 și recepționată de către ultima conform avizului de recepție la data de 10 octombrie 2018 (f.d. 69, vol. II), însă apelanta nu a înlăturat în termenul stabilit neajunsurile indicate în încheierea instanței de apel și nu a prezentat cererea de apel motivată în termenul acordat de instanța de apel, termen apreciat ca fiind unul suficient și real.

Astfel, argumentele recurenteii precum că încheierea din 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a recepționat-o la 22 octombrie 2018 și astfel a fost în imposibilitatea de a îndeplini corespunzător obligațiile, sînt neîntemeiate or, conform avizului de recepție se confirmă că reprezentantul recurenteii, avocatul Victor Nastas, a recepționat încheierea din 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău la data de 10 octombrie 2018 (f.d. 69, vol. II), totodată, toate actele de procedură și acțiunile aferente dosarului respectiv sunt plasate pe portalul instanțelor de judecată fiind accesibilă tuturor cetățenilor. Astfel, atît recurenta, cît și avocatul acesteia, aveau posibilitatea să urmărească soarta dosarului inclusiv accesând site-ul Curții de Apel Chișinău.

Totodată, Colegiul reține că cererea de apel nemotivată adresată la 01 august 2018, este semnată de către avocatul Victor Nastas, și încheierea din 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de către avocatul Victor Nastas la 10 octombrie 2018 (f.d. 69, vol. II), astfel potrivit art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care

ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Colegiul reține că, recurenta nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să pretindă încălcarea dreptului de acces la justiție, în condițiile când personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Așa fiind, instanța de recurs reține că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea contestată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul prevederilor art. 6 § 1 CEDO, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge recursul declarat de Natalia Cataraga, reprezentată de avocatul Victor Nastas.

Se menține încheierea din 26 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Jumiga împotriva Nataliei Cataraga privind încasarea sumei pentru îmbunătățirea și sporirea valorii bunului imobil în urma posesiei de bună credință.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Oleg Sternioală

Galina Startulat

Victor Burduh